

ಕುಲಕಸುಬುಗಳ ಪದ ವಿನ್ಯಾಸ

ದಿನೇಶ್ ಎಸ್

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ

Abstract:

ಮಾನವ ವಿಕಾಸದಿಂದ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಮೂಡಿದ ದಿನದಿಂದಲೂ ಅವನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡ. ಹೀಗೆ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡ ಉಪಕರಣ ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳೆ ವೃತ್ತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ. ಹೀಗೆ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡ ಉಪಕರಣ ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳೆ ವೃತ್ತಿಗಳಾಗಿ, ವೃತ್ತಿಗಳು ಕುಲಕಸುಬುಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಕುಲಕಸುಬುಗಳ ಪದ ವಿನ್ಯಾಸ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

Keywords: ಕುಲಕಸುಬುಗಳು, ಸಮುದಾಯ, ಉಪ್ಪಾರ, ಗಾಣಿಗ, ಕುಂಬಾರ, ಮಾದಿಗ, ಆಯಗಾರಿಕೆ

ಪೀಠಿಕೆ

ಕುಲ ಕಸುಬು ಎಂದರೆ 'ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಒಂದೇ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕುಲಕಸುಬು' ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕುಂಬಾರ, ಗಾಣಿಗ, ಉಪ್ಪಾರ, ಮಾದಿಗ, ಹೊಲೆಯ, ತಳವಾರ, ಭೋವಿ, ಕ್ಷೌರಿಕ, ಮತ್ತು ಅಗಸ ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ, ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪದಕೋಶ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆಯಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ವಿವರಿಸುವುದು ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪದವಿನ್ಯಾಸದ ಕುರಿತು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಡಾ.ಕೆ.ವಿ.ನಾರಾಯಣ ಅವರು 'ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣ ರೂಪವಿದೆ; ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭೇದಗಳೂ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಆಡುಮಾತಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇರಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ' (ತೊಂಡು ಮೇವು -ಕಂತೆ ಆರು, ಪುಟ-9) ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಡಾ. ಅಶೋಕ ಕುಮಾರ ರಂಜೇರೆ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಆಗಿದ್ದು, ಜನರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಹಲವು ಕನ್ನಡಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು

Please cite this article as: ದಿನೇಶ್, ಎಸ್. (2025). ಕುಲಕಸುಬುಗಳ ಪದ ವಿನ್ಯಾಸ. ಸೃಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್‌ನೋವೇಟಿವ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, 4(4), 120-124

ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದುವರೆದು “ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕನ್ನಡದ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಎಂದು ಭಾಷಾತಜ್ಞರು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ” (ಪದವಿನ್ಯಾಸ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ) ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಭಾಷಿಕ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದರೂಪ ಈಗಾಗಲೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಅದು ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಪದಕ್ಕೆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನ ಪದರೂಪಗಳಿಂದ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ/ಭಾಷಾ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತುಮಕೂರು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕುಂಬಾರ, ಚಮ್ಮಾರ, ಗಾಣಿಗ, ಉಪ್ಪಾರ, ಮಾದಿಗ, ಹೊಲೆಯ, ಕ್ಷೌರಿಕ, ತಳವಾರ, ಭೋವಿ, ಅಗಸ ಈ ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯಗಳು ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಕಸುಬುಗಳು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ (ಪ್ರತಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ) ವೃತ್ತಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ವೃತ್ತಿ ಪರಿಕರಗಳು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಷಿಕ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಕುಲಕಸುಬುಗಳ ಉತ್ಪಾದನ ವೃತ್ತಿಗಳಾದ ಕುಂಬಾರ, ಉಪ್ಪಾರ, ಗಾಣಿಗ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿಯ ವಸ್ತುಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನರೂಪಗಳಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳು ಬಳಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಕುಂಬಾರ ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯದವರು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ‘ಗಡಿಗ’ ಎಂಬ ಸಾಧನವನ್ನು ಅರಿವಿ, ಅರ್ದೆ, ಕಡವ, ಕಡ್ಡ, ಸ್ವಾರೆ, ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕಲುಗಡಿಗ, ಉಪ್ಪಿನಪಲ್ವಿ,

ಬೆಲ್ಲದಬಾನಿ, ತುಡಗಸ್ವಾರೆ, ತುಡುಗ್ಸ್ವಾರೆ ಎಂದು, ದ್ರವರೂಪದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲು- ಅರಿವೆ, ಪಂಚೇಲಿ ಕೊಡ, ಹಾಲಿನ ಮಗ್ಗಿ, ತುಪ್ಪದ ಕುಳಗ, ಮಜ್ಜೆಗೆ ಸ್ವಾರಿ, ಮೊಸರಿನ ಚಟಗಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಗಡಿಗಗಳಾಗಿದ್ದು ಅವು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗಿ, ಕುಳಕಿ, ಸ್ವಾರಿ, ಚಟಗಿ, ಕೊಡ ಎಂಬ ಪದರೂಪಗಳಿಂದ ವಾರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತವೆ.

ಹೀಗೆ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ, ವಯಸ್ಸು, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತು, ಇಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಿನ್ನಾಂಶಗಳಿಂದ ಬದಲಾವಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕುಲಕಸುಬುಗಳ ಉಪಕರಣಗಳು ಪರಿಕರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭಿನ್ನತೆಯು ಪ್ರದೇಶದ ಕಾರಣದಿಂದ ಭಿನ್ನತೆಯಿದೆಯೋ, ಸಮಾಜದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಭಿನ್ನತೆ ಇದೆಯೋ, ವೃತ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಭಿನ್ನತೆ ಇದೆಯೋ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನತೆ ಇದೆಯೋ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು-ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಂದ ಭಿನ್ನತೆ ಇದೆಯೋ ಯಾರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಭಿನ್ನತೆಯಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಹಜಾಮ, ಹೊಲೆಯ, ಮಾದಿಗ, ಅಗಸ, ವಡ್ಡರು ಎಂಬ ಪದಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಹೊಲೆಯ, ಅಗಸ, ಮಾದಿಗ, ವಡ್ಡರು ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಬಾರದೆಂದು 70ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು. 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಗಳೇ ಇಂದು ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕನನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಜಾತಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಹೊಲೆಯ, ಮಾದಿಗ, ಉಪ್ಪಾರ,

ಅಗಸ, ಗಾಣಿಗ, ಕುಂಬಾರ, ಭೋವಿ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ವೃತ್ತಿ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ (ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನವರೆಗಿನ ಆಚರಣೆಗಳು) ಧ್ವನಿ ವಿನ್ಯಾಸ, ಅರ್ಥ ವಿನ್ಯಾಸ, ಪದ ವಿನ್ಯಾಸ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಆಯ

ತುಮಕೂರು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದವರು ಇಂದಿಗೂ ಆಯಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಾಡಿದ ವೃತ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಪರಿಪಾಠ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಧಾನ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವುದು ಗೌರವ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಾದಿಗ, ಹೊಲೆಯ, ಅಗಸ, ಕ್ಷೌರಿಕ, ತಳವಾರ, ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ ಎಂಬುದು ಸಂಕುಚಿತ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ : ಉದ್ರಿ, ತಿರ್ಪೆ.

ತಿರ್ಪೆ ಪದ ಮಾದಿಗ/ಮಣೆಗಾರ, ಹೊಲೆಯ ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಉದ್ರಿ ಎಂಬುವುದು ಅಗಸ, ತಳವಾರ, ಕ್ಷೌರಿಕ ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಕುಂಬಾರ ಎಂಬ ವೃತ್ತಿ ಸೂಚಕ ಪದಕ್ಕೆ ಕುಂಭಕಾರ, ಕುಂಬಿಗ, ಗುಂಬಿಗ, ಮಣ್ಣಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು, ಕುಮ್ಮರ, ಈ ರೀತಿಯ ರಚನೆಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ.

ತಿಗುರಿ

ಈ ಪದರಚನೆ ಕುಂಬಾರ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉಪಕರಣ. ತುಮಕೂರು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಆ ವೃತ್ತಿ

ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ತಿಗರಿ, ತಿಗಿರಿ, ತಿಗ್ರಿ, ತಿರಣಿ, ತಿರಿಣಿ ತಿರುಣಿ. ತಿರ್ಣಿ, ಚಕ್ರ, ಕುಂಬಾರನ ಚಕ್ರ, ಎಂಬ ಪದರೂಪಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ತಿಗರಿ ಮತ್ತು ತಿಗುರಿ ಈ ಎರಡು ರಚನೆಗಳು ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪವಾದರೆ, ತಿಗರಿ, ತಿಗಿರಿ, ತಿಗ್ರಿ, ತಿರಣಿ, ತಿರುಣಿ ತಿರಿಣಿ, ತಿರ್ಣಿ ಈ ಪದಗಳು ತುಮಕೂರು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಆಂಧ್ರದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಪಾವಗಡ ತಾಲೂಕಿನ ನಾಗಲಮಡಿಕೆ ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತು ವೈ.ಎನ್.ಹೊಸಕೋಟೆ ಹೋಬಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಿರಣಿ, ತಿರ್ಣಿ ರಚನೆಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶಿರಾ ತಾಲೂಕಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿರಣಿ, ತಿರುಣಿ ರಚನೆಗಳು ಪದಬಳಕೆಯಾದರೆ, ಗುಬ್ಬಿ ಮತ್ತು ತುರುವೇಕೆರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ತಿಗರಿ, ತಿಗಿರಿ, ತಿರುಣಿ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು, ಮೊದಲನೇ ತಲೆಮಾರಿನವರಲ್ಲಿ ತಿರ್ಣಿ, ತಿಗ್ರಿ, ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. 'ಅ'ಕಾರ 'ಉ'ಕಾರವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಹಾವಿಗೆ-ಅವಿಗೆ, ಆವಿಗೆ, ಸೊಳ-ಚೊಳ, ತಟ್ಟಕಲ್ಲು-ಕಲ್ಲು, ಗುಂಡು, ಗುಂಡಪ್ಪ, ಕೋಲು-ತಿಗರಿಕೋಲು

ಕುಂಬಾರ ತಯಾರಿಸಿದ ಪರಿಕರಗಳು

ಕುಡಿಕೆ- ಪೂಜೆಕುಡಿಕೆ, ಧಾರೆಕುಡಿಕೆ, ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ ಕುಡಿಕೆ, ಮಿಣಿ ಕುಡಿಕೆ, ಕರ್ಗ ಗಡಿಗೆ- ಸ್ವಾರೆ, ಕೊಲ್ಕ, ಅರಿವೆ, ಅರ್ದ, ಕಡವ, ಕಡ್ಡ, ತುಡುಗಸ್ವಾರೆ, ತುಡುಗ್ಸ್ವಾರೆ, ಅಡಕಲು ಗಡಿಗೆ (ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಡಲು) ಉಪ್ಪಿನಪಲ್ಟಿ, ಬೆಲ್ಲದಬಾನಿ. (ದ್ರವರೂಪದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಡಲು) ಪಂಚೇಲಿ ಕೊಡ, ಹಾಲಿನ ಮಗ್ಗಿ, ತುಪ್ಪದ ಕುಳಕಿ, ಎಣ್ಣೆ ಕುಡಿಕೆ, ತಂತ್ರಾಣಿ, ಮಜ್ಜೆಗಸ್ವಾರೆ, ಮೊಸರಿನ ಚಟಗಿ.

ಉಪ್ಪಾರ

ಈ ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು-ಸೌಳುಮಣ್ಣು, ಉಪ್ಪು ಮಣ್ಣು ಎಂಬುದು

ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿ, ಇಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ರುಚಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮಣ್ಣು, ಚೌಳುಮಣ್ಣು. ಈ ಪದ ರಚನೆಯನ್ನು ಅದೇ ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯದವರು ಪಾವಗಡ ಮತ್ತು ಶಿರಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೌಳುಮಣ್ಣು ಎಂಬ ಬಳಕೆಯಿದೆ. ಗುಬ್ಬಿ ಮತ್ತು ತುರುವೇಕೆರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸವ್ವು ಮಣ್ಣು ಎಂಬ ಪದರಚನೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. 'ಚ'ಕಾರ ಮತ್ತು 'ಸ'ಕಾರಗಳ ಭಿನ್ನತೆ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಪದ ರಚನೆಗಳಿವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ

ಗಡಿಗೇ- ಚೌರಿಗೆ, ಬಿಂದಿಗೆ,

ಮಂಕ್ರಿ- ಗೂಡೆ ಮಂಕ್ರಿ, ಕಸದ ಮಂಕ್ರಿ

ಮಡಿ - ಪಟ, ಮಾಳೆಮಡಿ

ಗುದ್ದಲಿ- ದೊಡ್ಡಗುದ್ದಲಿ, ಪೆದ್ದಗುದ್ದಲಿ, ಗುದ್ದಿ

ಚಿಲುಮೆ- ಸಿಲುಮೆ

ಗಾಣೆಗೆ

ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯ ಇದಾಗಿದ್ದು, ಈ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ನೋಡಬಹುದು.

ಗಾಣೆಗೆ- ಗಾಣದವರು, ಗಾಣದೋರು

ಗುಂಡು- ರೌಡುಗುಂಡು, ರವಂಡುಗುಂಡು

ಕೊಂತ- ಕಂಬ, ಗೂಟ

ಕ್ಷೌರಿಕ ವೃತ್ತಿ ಉಪಕರಣಗಳು

ಕತ್ತರಿ- ಕೈಕತ್ತರಿ, ಕೈ ಮಿಷನ್, ರೇಜರ್ ಮಿಷನ್, ಕತ್ತಿ

ರೇಜರ್- ರೈಜರ್, ಇಂಗ್ಲೀಶ್ ರೈಜರ್

ಮಾದಿಗ ವೃತ್ತಿ

ಮಾದಿಗತನ- ಮಣೆಗಾರತನ, ಮನೆಗಾರತನ, ಮಾದಿಗತನ, ಒಕ್ಕಲುತನ, ಮನೆಗಾಳ್ಳು, ಮಣೆಗಾಳ್ಳು.. ಎಂಬ ಭಾಷಿಕ ರೂಪಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಮಾದಿಗ ವೃತ್ತಿ ಸಮುದಾಯದವರು ಮೂಲತಃ ಚರ್ಮಗಾರಿಕೆ

ಭಾಗವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ತುಮಕೂರು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾವಗಡದ ಗಡಿಯಿಂದ ತುರುವೇಕೆರೆ ಮತ್ತು ತಿಪಟೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷಿಕ ರೂಪಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮಣೆಗಾರ ಎಂಬುದು ಅಧಿಕಾರ ಸೂಚಕ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಮಣೆಗಾರ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ 'ತನ' ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿ ಮಣೆಗಾರತನ ಆಗಿದೆ. ಭೂ ಮಾಲೀಕರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇಲೆ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದೇ ಮಣೆಗಾರತನ.

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಪದಗಳು

ತೆನೆ- ಸಿವುಡುತೆನೆ, ಮಾಡ್ಲುತೆನೆ, ಜಲ್ಲೆತೆನೆ

ಕಾಳು-ರಾಶಿಕಾಳು, ರಾಸಿಕಾಳು, ಮುಂದಂಡೆಕಾಳು

ಸಿವುಡು- ಶಿವುಡು, ಕಟ್ಟು

ದಾಬು- ಡಾಬು..

ಕಪಿಲೆಬಾನೆ-ಕಪ್ಲೆಬಾನಿ, ಕಪಿಲೆ ಬಾನಿ..

ಕಬ್ಬಿಣ ಕೊಡತಿ- ಕಬುಣಕೊಡತಿ, ಕಬುಣಕೊಡ್ತಿ

ಚರ್ಮಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಸರ್ಮ, ಸೊಂಡುಸರ್ಮ, ಬಟುವುಸರ್ಮ, (ಸೊಂಡು-ಬಟುವು ಈ ಚರ್ಮಗಳು ಎರಡು ಒಂದೇ ಆದರೂ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕರುವಿನ ಚರ್ಮವನ್ನು ಸೊಂಡು ಎಂದು, ದೊಡ್ಡ ದನ ಅಥವಾ ಎಮ್ಮೆಯ ಚರ್ಮವನ್ನು ಬಟುವು ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.) ಆದರೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ;

ತಮಟಿ- ತಪಡಿ, ತಪ್ಪಡೆ, ತಪ್ಪೆ

ಭೋವಿ

ಭೋವಿ ಎಂಬ ಪದವು ಒಂದು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಭೋವಿ ಪದದ ಬದಲಿಗೆ ವಡ್ಡ ಪದಬಳಕೆ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಡ್ಡ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭೋವಿ ಪದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದರೂಪಗಳು ತುಮಕೂರು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭೋವಿ-ಒಡ್ಡು, ಒಡ್ಡು, ವಡ್ಡು, ವಡ್ಡು, ಬಂಡೆ ಕೆಲಸದವರು, ಕಲ್ಲುಕುಟಗರು ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭೋವಿ ಕಸುಬುದಾರರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಉಳಿ-ಮೇಕು

ಗಡಾರಿ- ಹಾರೆಕೋಲು

ಸುತ್ತಿಗೆ-ಸೆಮಿಟಿಗೆ ಶಮಿಟಿಗೆ, ಜೆಮಿಟಿಗೆ

ಜೆಲ್ಲಿ- ಸಣ್ಣಜೆಲ್ಲಿ, ಬೇಬಿಜೆಲ್ಲಿ, ಬಿಂಚುಜೆಲ್ಲಿ

ಮಣ್ಣುವಡ್ಡರು-ವಡ್ಡ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುವಡ್ಡರು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣುವಡ್ಡರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲಸದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉಪಕರಣಗಳು

ಸಲಿಕೆ-ಚಿಲೈ, ಸೆಲೈ, ಚಲಿಕೆ.,

ಉಳಿ-ಮೇಕು

ಅಗಸ

ಅಗಸ ಪದವು ಒಂದು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅಗಸರು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಜಾತಿ ಸಮುದಾಯವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರದೇಶಿಕವಾಗಿ ಅಗಸ ಪದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವಂತಹ ರೂಪಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಅಗುಸ್ತು, ಸಾಕ್ಲೋಳು, ದೊಂಬಿ, ಮಡಿವಾಳು, ಮಡಿಮಾಡೋರು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತುಮಕೂರು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಕುಲಕಸುಬುದಾರರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯು

ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾದದ್ದು. ಈ ಪರಿಸರವು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ವಿಶೇಷ ಪದರಚನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಅಶೋಕ ಕುಮಾರ ರಂಜೇರೆ. (2010). ಪದ ವಿನ್ಯಾಸ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- ಮಹಾದೇವಯ್ಯ ಪಿ. (2014). ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಬಳಕೆಯ ನೆಲೆಗಳು. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- ನಾರಾಯಣ, ಕೆ.ವಿ. (2022). ತೊಂಡು ಮೇವು - ಕಂತೆ ಆರು ಮತ್ತು ಏಳು. ಪ್ರಗತಿ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್.
- ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ